

Jaunsardzes centrs

Valsts aizsardzības mācība

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM nodarbību plānojums 6
		VAM programmas ieviešanas grafiks 7
		VAM instruktors 8
		Statistika 9
		Administratīvie jautājumi 10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1 VAM kursa mērķis un uzdevumi

2 VAM apmācību bloki

3 VAM vidējā vispārizglītojošā
iestādē

4 VAM vidējās profesionālās
izglītības iestādē

5 VAM kursa moduļi

VAM nodarbību plānojums

6

VAM programmas
ieviešanas grafiks

7

VAM instruktors

8

Statistika

9

Administratīvie jautājumi

10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

1

MĒRĶIS

Veidot aktīvu, mobilu un rīkoties spējīgu sabiedrības locekli, kurš grib un spēj aizstāvēt sevi, līdzcilvēkus un Latviju krīzes gadījumā.

UZDEVUMI

- ✓ attīstīt uz pilsoniskām vērtībām un uz pilsonisko apziņu balstītu Latvijai piederīgu personību, kas aktīvi līdzdarbojas un iesaistās politiskajā un sabiedriskajā dzīvē;
- ✓ attīstīt un veidot izpratni par valsts aizsardzības prasmēm;
- ✓ patstāvīgi pilnveidot savu fizisko sagatavotību (t. sk. veicot specifiskus militāros vingrinājumus);
- ✓ pilnveidot zināšanas un prasmes, kas dod iespēju izglītības turpināšanai un karjeras veidošanai valsts aizsardzībā;
- ✓ veicināt skolēnu interesi par dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos, militāro specialitāšu daudzveidību.

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	VAM nodarbību plānojums 6
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	VAM programmas ieviešanas grafiks 7
5	VAM kursa moduļi	VAM instruktors 8
		Statistika 9
		Administratīvie jautājumi 10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

2

VAM GRUPU PLĀNOJUMS

1
instruktors

2 un vairāk
instruktori

15
skolēni/audzēkņi

Vairāk kā 15
skolēni/audzēkņi

1 mācību grupa

2 un vairāk
mācību grupas

2 un vairāk
mācību dienas

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vispārējās vidējās izglītības iestādē	
4	VAM profesionālās vidējās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
	VAM nodarbību plānojums	6
	VAM programmas ieviešanas grafiks	7
	VAM instruktors	8
	Statistika	9
	Administratīvie jautājumi	10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

3

Viena mācību diena
vienu reizi mēnesī

10. KLAŠE

70 mācību stundas mācību gada ietvaros

- 1 nometne (jūnijs un jūlijs) = 11 dienas pa 8 h
- Kopā: 88 h

11. KLAŠE

70 mācību stundas mācību gada ietvaros

- 1 nometne (jūnijs un jūlijs) = 11 dienas pa 8 h
- Kopā: 88 h

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

METODE

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM kursa mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vispārējās vidējās izglītības iestādē	
4	VAM profesionālās vidējās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
	VAM nodarbību plānojums	6
	VAM programmas ieviešanas grafiks	7
	VAM instruktors	8
	Statistika	9
	Administratīvie jautājumi	10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM PROFESIONĀLĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

4

Viena mācību diena
vienu reizi mēnesī

METODE

2.KURSS

70 mācību stundas mācību gada
ietvaros

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

1 nometne (jūnijs un jūlijs) =
11 dienas pa 8 H
Kopā: 88 h

3.KURSS

70 mācību stundas mācību gada
ietvaros

- 1 nometne (jūnijs un jūlijs) =
11 dienas pa 8 H
- Kopā: 88 h

4.KURSS

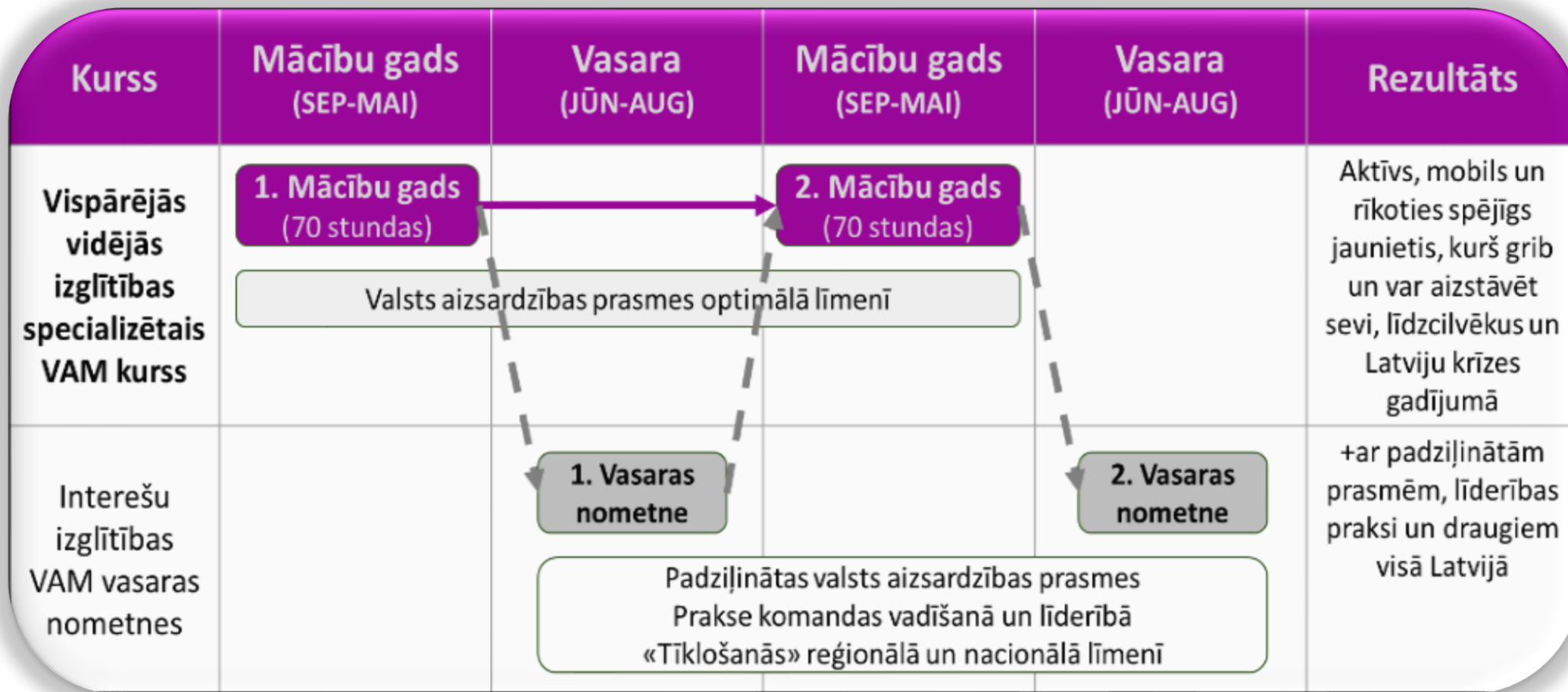
- **Prakse NBS** – max.
960 mācību stundas
mācību gada ietvaros.
- **Kopā: 960 h**

Prakse 4. kursā var tikt aizstāta ar
piedāvāto praksi NBS.

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA UN VAM INTEREŠU IZGLĪTĪBAS MIJIEDARBĪBA

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1

VAM mērķis un uzdevumi

2

VAM grupu plānojums

3

VAM vidējā vispārizglītojošā
iestādē

4

VAM vidējās profesionālās
izglītības iestādē

5

VAM kursa moduļi

VAM nodarbību plānojums

6

VAM programmas
ieviešanas grafiks

7

VAM instruktors

8

Statistika

9

Administratīvie jautājumi

10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

5

Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības
kontekstā

Noturība krīzes situācijās un vadība

Valsts aizsardzības iemaņas

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā

Ieteicamais laiks moduļa apguvei
19 mācību stundas

Moduļa apguves mērķis:

- ✓ iepazīstoties, analizējot un diskutējot
par dažādām pilsoniskās aktivitātes formām no valsts apdraudējuma skatu punkta
- ✓ veidot un nostiprināt izpratni
par valsts attīstības un aizsardzības pamatprincipiem un individuālās pilsoniskās atbildības nozīmi, radot gribu aizsargāt Latviju;
- ✓ attīstīt un stiprināt
uz pilsoniskām vērtībām un apziņu balstītu Latvijai piederīgu personību, kura aktīvi līdzdarbojas politiskajā un sabiedriskajā dzīvē kā lokālā, tā reģionālā un nacionālā līmenī

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Noturība krīzes situācijās un vadība

Ieteicamais laiks moduļa apguvei
7 mācību stundas

Moduļa apguves mērķis:

- ✓ iepazīstoties ar visaptverošas valsts aizsardzības sistēmu, veidot izpratni par indivīda lomu valsts drošības stiprināšanā un sadarbības efektivitāti sociālpolitisko procesu ietekmēšanā;
- ✓ diskutējot, analizējot un modelējot dažādus līderības un vadības modeļus, praktiskā darbībā gūt pieredzi un attīstīt publiskas uzstāšanās un vadības prasmes, radot pamatu izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai.

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Noturība krīzes situācijās un vadība

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Valsts aizsardzības iemaņas

Ieteicamais laiks moduļa apguvei
114 mācību stundas

Moduļa apguves mērķis:

- ✓ veidot un attīstīt rīcībai krīzes situācijā un valsts aizsardzībai noderīgas prasmes;
- ✓ veicināt mērķtiecīgu izglītošanos valsts aizsardzības jomā, biedriskuma, līderības, drošsirdības, disciplīnas veidošanā un patstāvīgā fizisko spēju pilnveidošanā;
- ✓ rosināt interesi izglītības turpināšanai un karjeras veidošanai visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ietvaros;
- ✓ kļūt par aktīvu, mobilo un rīkoties spējīgu sabiedrības locekli, kurš grib un spēj aizstāvēt sevi, līdzcilvēkus un Latviju krīzes gadījumā.

Jaunsardzes centrs

VAM KURSA MODUĻI

Valsts aizsardzības iemaņas

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un uzdevumi	
2	VAM grupu plānojums	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
	VAM nodarbību plānojums	6
	VAM programmas ieviešanas grafiks	7
	VAM instruktors	8
	Statistika	9
	Administratīvie jautājumi	10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

6

VAM NODARBĪBU PLĀNOJUMS

VAM kursa 1. mācību gada tematu pārskats

Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs
Normatīvie akti	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Noturība krīzes situācijās un vadība	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Normatīvie akti	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā
Ierindas prasmes	Lauka kaujas iemaņas	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Lauka kaujas iemaņas	Sakaru procedūras un kiberdrošība	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Sakaru procedūras un kiberdrošība	Ierindas prasmes
Noturība krīzes situācijās un vadība		Lauka kaujas iemaņas	Ierindas prasmes	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Lauka kaujas iemaņas	Lauka kaujas iemaņas	Lauka kaujas iemaņas	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku

No vienkāršā uz sarežģīto

Drošība pirms praktiskās darbības

Atsevišķie elementi pirms kompleksiem uzdevumiem

Jaunsardzes centrs

6

VAM NODARBĪBU PLĀNOJUMS

VAM kursa 2. mācību gada tematu pārskats

Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs
Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Lauka kaujas iemaņas	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Normatīvie akti	Normatīvie akti	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Lauka kaujas iemaņas
Militārā topogrāfija un orientēšanās	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Ierindas prasmes	Normatīvie akti	Pilsoniskā aktivitāte valsts drošības kontekstā	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	
Sakaru procedūras un kiberdrošība	Droša apiešanās ar ieročiem un šaušana ar pneimatiku	Noturība krīzes situācijās un vadība	Lauka kaujas iemaņas	Militārā topogrāfija un orientēšanās	Ierindas prasmes			
Lauka kaujas iemaņas			Sakaru procedūras un kiberdrošība	Noturība krīzes situācijās un vadība		Lauka kaujas iemaņas		
			Militārā topogrāfija un orientēšanās					

No vienkāršā uz sarežģīto

Drošība pirms praktiskās darbības

Atsevišķie elementi pirms kompleksiem uzdevumiem

Jaunsardzes centrs

VAM NODARBĪBU PLĀNOJUMS

1 - Septembris		Tēma	Teorija/Prakse	Norises vieta
1.stunda	0800-0840	Ievads prezentācija par VAM	T	Skola
2.stunda	0850-0930	Jaunsargu ētikas kodekss, jaunsarga pienākumi	T	
3.stunda	0940-1020	Iekšējās kārtības noteikumi Drošības noteikumi jaunsargu nodarbībās un pasākumos	T	
4.stunda	1030-1110	Karavīra pienākumi pirms stāšanās ierindā un ierindā, noteikumus lietotie termini un definīcijas	T	
5.stunda	1120-1200	Pamatstāja, stāvoklis «Brīvi», pagriezieni uz vietas	P	
6.stunda	1240-1320	Pamatstāja, stāvoklis «Brīvi», pagriezieni uz vietas	P	
7.stunda	1330-1410	Pārvietošanās (soļu veidi)	P	
8.stunda	1420-1500	Kājnieka individuālā ekipējuma sagatavošana uzdevumam	P	

1 - Aprīlis		Tēma	Teorija/Prakse	Norises vieta
1.stunda	0800-0840	ATKĀRTOJUMS: Dažādi šaušanas stāvokļi; Precīzās šaušanas pamatprincipi; Komandas uz ugunsliņijas; «Darbības ar ieročiem tests»	P	Lauka nodarbības
2.stunda	0850-0930	Praktiskā šaušana ar pneimatiku «Grupēšana», «Piešaušana»	P	
3.stunda	0940-1020	Praktiskā šaušana ar pneimatiku «Guļus» ar balstu	P	
4.stunda	1030-1110	Praktiskā šaušana ar pneimatiku «Guļus» ar balstu	P	
5.stunda	1120-1200	Balss procedūras; Fonētiskais alfabēts	P+Tests	
6.stunda	1240-1320	Mērķa norāde	T	
7.stunda	1330-1410	Mērķa norāde	P	
8.stunda	1420-1500	Mērķa norāde	P+Tests	

Teorētisko zināšanu apguve
sabalansēta ar praktiskām
aktivitātēm

Dažādas mācību metodes:
praktiskie militārie vingrinājumi
diskusijas
gadījuma izpētes
politisko lomu spēles
grupas vadīšana
publiska sava viedokļa aizstāvēšana
praktiskie darbi

Telpās
*klasē, sporta zālē, slēgtā
šautuvē

Ārpus telpām
*stadionā, parkā, mežā

6

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM nodarbību plānojums
		6
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		7
		VAM instruktors
		8
		Statistika
		9
		Administratīvie jautājumi
		10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

VAM IEVIEŠANAS GRAFIKS

7

2018.gada 7.jūnijs Saeimas
lēmums VAM iekļaušana vidējās
izglītības standartā

Pilotprojekts

2018. gads

VAM – piedāvājamās
izvēles priekšmets
Specializētais kurss

2020. gads

VAM – obligātais
priekšmets

2024. gads

Ministru kabineta 03.09.2019.
noteikumi Nr.416 «Noteikumi par
valsts vispārējās vidējās izglītības
standartu un vispārējās vidējās
izglītības programmu paraugiem.»

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM dienas nodarbību saraksts
		6
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		7
		VAM instruktors
		8
		Statistika
		9
		Administratīvie jautājumi
		10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

8

VAM INSTRUKTORS

VAM INSTRUKTORS

Pedagoģiskā
izglītība

Karavīrs
zemessargs,
rezerves karavīrs

Klātiene /
neklātiene

LSPA absolvents -
Profesionālās
augstākās izglītības
bakalaura studiju
programma
"Veselība, fiziskā
aktivitāte un
drošība"

Jaunsargu
instruktors
studē neklātienē
LSPA

Izglītības iestāžu
skolotāji

NBS /
VAM kursi

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM dienas nodarbību saraksts
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		VAM instruktors
		Statistika
		Administratīvie jautājumi

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

10

Jaunsardzes centrs

STATISTIKA

9

2018./2019. mācību gads

2019./2020.mācību gads

2020./2021.mācību gads

Izglītības iestāžu skaits

13

Kopā: 53

10.klase – 50

11.klase - 13

Kopā: 69

10.klase – 60

11.klase - 50

Skolēnu skaits mācību gadā

162

Kopā: 1018

10.klase – 875

11.klase – 143

Kopā: 1945

10.klase – 1259

11.klase – 686

Skolēnu skaits nometnē

67

10.klase – 73

11.klase – 41

Jaunsardzes centra instruktori – VAM skolotāji

13

43

65

Jaunsardzes centrs

9

STATISTIKA 2020./2021.mg.

11

294

12

10

387

11

16

452

16

23

479

16

9

333

10

Jaunsardzes centrs

SATURS

1	VAM mērķis un attīstāmās kompetences	
2	VAM apmācību bloki	
3	VAM vidējā vispārizglītojošā iestādē	
4	VAM vidējās profesionālās izglītības iestādē	
5	VAM kursa moduļi	
		VAM dienas nodarbību saraksts
		VAM programmas ieviešanas grafiks
		VAM pilotprojekta skolas
		Statistika
		Administratīvie jautājumi
		6
		7
		8
		9
		10

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Jaunsardzes centrs

10

ADMINISTRATĪVIE JAUTĀJUMI

Skolas izveido savu izglītības programmas piedāvājumu

Veidojot savu izglītības programmu,
skola var piedāvāt specializētus kursus

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA

Skolēns izvēlas no skolas piedāvātajiem kursiem

VESELĪBAS, DROŠĪBAS UN FIZISKĀS AKTIVITĀTES MĀCĪBU JOMA.

PAMATKURSI UN PADZIĻINĀTIE KURSI	SPECIALIZĒTIE KURSI BRĪVAI IZVĒLEI
AUGSTĀKAIS	
OPTIMĀLAIS	
VISPĀRĪGAIS	Valsts aizsardzības mācība

Jaunsardzes centrs

10

ADMINISTRATĪVIE JAUTĀJUMI

Valsts
aizsardzības
mācības
specializētā
kursa
programmas
paraugs

Konsultācijas -
mācību
priekšmeta
instruktora
un skolas
vienošanās

Praktisko iemaņu
nometne –
brīvprātības
princips /
atlase

VAM kursa
instruktori
pilda skolas
e-klasi.

VAM audzēkņa
bonusi

VAM apguves
vērtējumi –
atzīmes tipa
vērtējumi
daļai no
kursa
tematiem

JC instruktoru
ikgadējā
kvalifikācija
(janvāris /
augusts)

Jaunsardzes centrs

Administratīvie jautājumi

Jaunsardzes
centrs apņemas
īstenot valsts
aizsardzības
mācību, ja:

izglītības iestāde var nodrošināt mācību
klasi

skolēnu skaits vienā VAM nodarbībā:
minimums 10
maksimums 15

izglītības iestādes administrācijas vēlme un
iespēja pielāgot mācību procesu
(1 diena 1 reize mēnesī)

izglītības iestāde var nodrošināt
atsevišķu
apsildāmu
noliktavu nodarbību materiālu uzglabāšanai

PALDIES PAR UZMANĪBU

VALSTS
AIZSARDZĪBAS
MĀCĪBA